

quod Jesus est veritas, verus Deus, verus homo. A Et de utroque habemus certum testimonium, de Deitate quidem per Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum : de humanitate per animam, aquam, et sanguinem. Pater dedit testimonium Deitatis quando dixit : *Hic est Filius meus dilectus*. Ipse Filius dedit, quando in monte transfiguratus est, et potentiam Divinitatis et spem æternæ beatitudinis ostendit. Spiritus sanctus dedit, quando super baptizatum in specie columbæ requievit, vel quando ad vocationem nominis Christi corda credentium implevit.

VERS. 10. — *Qui credit in Filium Dei*. Is intelligit Patrem veracem in testimonio Filii. Qui non credit, dicit Patrem esse mentitum. Frustra igitur dicunt Judæi se credere in Patrem, quandiu contemnunt Christum. In Filium. Quia Pater testatur de Filio, credamus in Filium. Quia qui ita credit in Filium, ut bene optando tendat in ipsum habet testimonium Dei in se, quasi dicat : De eo etiam testatur Deus, quod ipse sic credens erit in numero filiorum Dei, ipso Filio suis ita pollicente : *Si quis mihi ministraverit, honorificabit illum Pater meus* (Joan. xii). Si ergo Deum testem tuæ fidei habueris, quid te hominum infamia vel persecutio lædit ? *Si Deus pro nobis, quis contra nos?* (Rom. viii.)

VERS. 11. — *Et hoc est testimonium*. De Filio testatus est, et etiam de nobis filiis adoptivis, quod per Filium suum unicum etiam nobis jam in spe, quandoque autem in re vitam æternam daret.

Et hæc est vita. (BEDA.) In fide et confessione nominis, in perceptione sacramentorum, etc., usque ad qui dat suis vitam æternam.

VERS. 14. — *Et hæc est fiducia*. Multipliciter eadem quæ supra promiserat inculcat, ut nos ad orandum vivacius excitet. *Secundum voluntatem ejus*. Qua vult ut quod velit rogemus, vel quales nos esse desiderat ad rogandum veniamus. Si volumus nostram salutem et proximorum non discordamus a voluntate Dei. Si voluntas nostra per ignorantiam a voluntate Dei recedit, bona voluntas Dei nostram stultam corrigit, ut apostolo Paulo contigit.

VERS. 15. — *Scimus quoniam*, etc. Quia scimus quod habemus ab eo petitiones quas petimus, nihil petamus quod ei sit adversum, nihil nisi quod nos docuit, quod nobis inspiravit, petamus : et si in aliquo erramus, statim corrigimur.

VERS. 16. — *Qui scit fratrem*. (BEDA.) Loquitur de quotidianis et levibus peccatis, etc., usque ad et ad illorum examen castiga te.

Est peccatum ad mortem. Hoc peccatum separat a Deo, sicut mors separat animam a corpore.

VERS. 17. — *Omnis iniquitas peccatum*. Quasi : Vere orandum est pro peccantibus non ad mortem, quia multis peccatis occupantur omnes, et nemo potest esse sine peccato, quia omnis iniquitas est peccatum. Sed supra alia est peccatum ad mortem, quod non humana fragilitate committitur, et ideo oratione peccatorum non purgatur : quoniam cui talia agunt, regnum Dei non consequuntur.

VERS. 18. — *Omnis qui natus est*, etc. Qui natus est ex Deo non peccat ad mortem : qui non est natus, peccat ; sed nos sumus de illis qui nati sunt ex Deo : ideo non peccabimus, non tangemur ab hoste, sed mundi amatores sunt subjecti maligno hosti. *Non peccat*. David graviter peccavit, sed quia ex Deo natus ad societatem filiorum Dei pertinebat, non peccavit ad mortem, sed veniam pœnitendo meruit. *Sed generatio Dei*, etc. Qui in generatione Dei perseverant, peccare non possunt, neque a maligno contingi. Quomodo dies et nox misceri nequeunt, sic justitia et iniquitas malignus et generatio Dei. Tangit ergo aliquos malignus lædens et affligens, sed non ad malum eorum.

VERS. 19. — *Et mundus totus*. Non solum mundi amatores, sed etiam nuper nati, qui non habent discretionem boni et mali, propter primam prævaricationem pertinent ad regnum diaboli. nisi gratia Dei eruantur a tenebris.

VERS. 20. — *Et scimus*, etc. Nemo sine divina cognitione ad vitam æternam pervenire, nemo cognoscere sine gratia Dei potest, quia nemo novit Filium nisi Pater, neque Patrem quis novit nisi Filius et cui voluerit Filius revelare et Patrem et Filium. Utramque enim Filius revelat, qui carne visibilis apparet, Divinitatis arcana per Evangelium mundo patefecit.

VERS. 21. — *Filioli*. Et quia verum Deum et verum hominem cognoscitis, et vitam æternam expectatis, custodite vos a doctrinis hæreticorum, qui speciem sanctitatis sibi assumunt, qui pravis dogmatibus gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem corruptibilium rerum mutant. Avaritia enim est simulacrorum servitus ; qui ergo mundum Deo præponunt, idololatæ sunt. *Custodite*. Cum testimonium perfectionis in multis perhibuerit illis, poterat tamen adhuc timeri, ne aliquis nuper conversus reliquias superstitionis mente retineret, ideoque ab idololorum cultu fugiendum esse demonstrat.

EPISTOLA II B. JOANNIS.

ARGUMENTUM.

Usque adeo ad sanctam feminam scribit, ut eandem dominam non debuit literis appellare, eisdemque filiis testimonium, quod ambulant in veritate, perhibet.

CAPUT UNICUM.

VERS. 1. — *Non ego*. Scripturus contra hæreticos qui a veritate exciderunt, dicit omnium qui veritatem noverunt, unam esse dilectionem in sanctos et similitudine catholicorum ab hæreticorum detegere

societate. Omnes enim fideles in una veritate consentiunt, hæretici in erroribus se invicem impugnant.

VERS. 4. — *Gavisus sum valde.* Quasi dicat: Quod tenetis, tenete. Nihil aliud ab hæreticis recipite, quia in his quæ habetis gaudeo; nihil aliud ad salutem vobis superaddi expeto. Cum ergo gaudeam de vestro bono principio, ne me faciatis dolere defectu vestro, quia ut sollicitus custos, omnia quæ circa vos sunt cognosco. *Ambulantes in veritate.* Positus est Adam in paradiso, ut operaretur et custodiret illud. Operatio, effectus projectionem: custodia, perfectionis ipsius statum atque constantiam designat.

VERS. 8. — *Videte vos,* etc. Istitis talibus ne consentiatis, sed potius attendite qualiter sitis perfecte instructi ad fidem et constantiam. *Sed ut mercedem plenam accipiatis,* id est verum Deum plena cum jucunditate capiatis, perseverando in doctrina vobis tradita, et non consentiendo eorum errori.

VERS. 9. — *Et non permanet.* Si quis separat se a

A divina doctrina, ut extra rectam fidem conversationemque mandatorum Dei sit, separat se a Deo ne habeat Deum. Per actualem et contemplativam vitam fit alicujus Deus ei manifestando qui est Creator omnium. *Qui permanet.* Manet in evangelica doctrina, qui secundum eam sapit et agit; separat se ab illa is qui aliter sapit et agit.

VERS. 10. — *Nec Ave ei dixeritis.* Quia signum videtur consensus erroris, hoc enim dicimus amicis quorum opera nobis placent, et vos si forte decepti non essetis, alii tamen per talem vestram familiaritatem possent decipi, qui crederent illos placere vobis, et sic crederent illis.

VERS. 12. — *Plura habens.* Intelligite hanc admonitionem vobis fore perutilem, quia ad confirmationem illius, decrevi etiam venire ad vos, nec tamen ex toto interim potui silere.

VERS. 13. — *Salutant te.* Sicut adversariis veritatis prohibet dicere: Ave, ita contra electos ex persona electorum salutatur.

EPISTOLA III B. JOANNIS.

ARGUMENTUM.

Gaium pietatis causa extollit, atque ut in ipsa pietate maneat exhortatur: Diotrephen impietatis et superbiæ causa objurgat. Demetrio autem bonum testimonium perhibet cum fratribus universis.

CAPUT UNICUM

VERS. 2. — *De omnibus orationem,* etc. Sicut nunc intentio recta abundat tibi, et perseverat bona voluntas largiendi indigentibus, et facultas opum; ita semper virtutibus plenam, Domino adjuvante, vitam ducere possis.

VERS. 4. — *Majorem horum.* Ideo gavisus sum, quia horum fratrum venientium non habeo majorem gratiam, id est: quando fratres veniunt ad me, in nullo facto vel verbo eorum magis gaudeo quam quando annuntiant filios meos (quos prædicando vel baptizando genui) veritatem rectæ fidei et operationis observare.

VERS. 5. — *Charissime, fideliter,* etc. Ideo non debes deficere ab hospitalitate et eleemosynis. Quidquid enim operaris in fratres fideliter, id est sicut fidelis, id est sicut decet fidelem facis, non pro vana gloria, sed fidem tuam operibus ostendis.

VERS. 7. — *Pro nomine enim ejus,* etc. Quasi: Vere sunt honorandi, non enim pro suis sceleribus expulsi sunt a patria, sed sponte profecti sunt pro nomine Christi ampliando, et pro nomine ejus patiendo.

VERS. 9. — *Scriptissem forsitan,* etc. Persévérare

debes in eleemosyna, quia utilitatem tantam in ea intelligo, quod non solum tibi, sed etiam toti Ecclesiæ scripsissem de commendatione eleemosynæ, sed hac necessitate dimisi, quia Diotrephes non curat nostram auctoritatem. Diotrephes hæresiarcha illius temporis nova docendo principatum sibi usurpabat. Diotrephes interpretatur *speciose insulsus*, sive *decor insaniens*, ut perfidiam cordis etiam nomine signet. *Ecclesiæ.* Illi Ecclesiæ, quæ forsitan, id est dubitative est Ecclesia, et ut per observationem eleemosynæ mereretur perfecta fieri Ecclesia, scripsissem.

VERS. 10. — *Commovebo.* Id est, in omnium notitiam manifestius arguendo producam; quorum exemplar nusquam habet; sed facit ea, et nova invenit, *garriens*, falsis rationibus utens in nos confutandos et sic ad vos a fide retrahendos. Sicut linguas detrahentium nostro vitio non detemus excitare, ne ipsi peccent, ita per suam malitiam excitas debemus æquanimiter tolerare, ut meritum nobis crescat, aliquando compescere, ne dum de nobis disseminant, eorum qui audire bona poterant, corda corrumpant.

VERS. 12. — *Demetrio testimonium.* Quod illum velit imitari bonum, aperit ut imitetur Demetrium, ut simili laude omnium possit et ipse dignus existere.

VERS. 14. — *Pax tibi.* Amicis gratiam pacis et salutis mandat, ut veritatis inimicos a salute monstret extraneos esse.

EPISTOLA CATHOLICA JUDEÆ.

ARGUMENTUM.

Judas apostolus fratres de corruptoribus viæ veritatis ita informat, ut illicitum esse dissertet de sub

jugo semel erutos servitutis de novo operam suam officia navare servilibus.